

Advies nr 07/2012 van 8 februari 2012

Betreft: Ontwerp van koninklijk besluit tot uitwerking van de bijzondere modaliteiten voor de oprichting en de werking van de Notariële Aktebank, NABAN genaamd (CO-A-2011-044)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de Minister van Justitie ontvangen op 07/12/2011;

Gelet op het verslag van mevr. D'Hautcourt;

Brengt op 8 februari 2012 het volgend advies uit:

I. Onderwerp en context van de adviesaanvraag

1. Het onderhavig ontwerp van koninklijk besluit (KB) organiseert de Notariële Aktebank, hierna NABAN genaamd, in uitvoering van artikel 18 van de Wet van 16 maart 1803 tot regeling van het notarisambt (de zgn. Wet Ventôse). Deze databank zal alle notariële akten bevatten die in gedematerialiseerde vorm zijn verleden alsook de gedematerialiseerde kopieën van verleden papieren akten, ter uitzondering vande testamenten, herroepingen van testament en contractuele erfstellingen .
2. Het onderhavig advies behandelt uitsluitend de bepalingen van het ontwerp van KB die een impact hebben op de verwerking van persoonsgegevens.

II. Onderzoek van de aanvraag

3. Volgens artikel 2, 2de lid van het ontwerp van KB bestaat het doel van de databank NABAN uit "*het opnemen, het bewaren en het beheren van de akten alsook ze ter beschikking te stellen van de personen die ze mogen raadplegen*". Deze formulering vormt een beschrijving van de belangrijkste gegevensverwerkingen die zullen plaatsvinden met de NABAN. Teneinde te beantwoorden aan de kwaliteitscriteria waaraan iedere reglementering inzake verwerking van persoonsgegevens moet beantwoorden is het noodzakelijk het doeleinde van de NABAN databank op een precieze wijze te bepalen. De volgende formulering lijkt beter te weerspiegelen wat er van NABAN en haar metagegevens wordt verwacht: "de notarissen hun wettelijke opdrachten te vereenvoudigen, het operationeel beheer van hun dossiers te voeren en de bij een akte betrokken partijen alsook hun erfgenamen of rechtverkrijgenden¹ toelaten deze akte of een gedematerialiseerde kopie ervan via elektronische weg te raadplegen".
4. Volgens het Verslag aan de Koning beoogt artikel 3 van het ontwerp van KB de aanduiding van de Nationale Kamer van Notarissen en haar onderaannemer de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat (KFBN) als verantwoordelijke voor de verwerking van de NABAN databank. De formulering van artikel 3 van het ontwerp zou moeten worden verbeterd aangezien dit momenteel niet duidelijk hieruit blijkt.

¹ De mededeling van de akten aan de ontvangers van de registratie alsook (voor sommige akten zoals de oprichting van ondernemingen) aan de griffies van de Hoven en Rechtbanken kadert binnen het doeleinde van uitoefening door de notarissen van hun opdrachten.

5. De Commissie herinnert eraan dat de vaststelling van de verantwoordelijke(n) voor de verwerking dient te gebeuren in functie van de feitelijke omstandigheden. Artikel 1 § 4 van de Privacywet omschrijft de "*verantwoordelijke voor de verwerking*" als "*de natuurlijke persoon of de rechtspersoon, de feitelijke vereniging of het openbaar bestuur die alleen of samen met anderen het doel en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens bepaalt*". Bijgevolg dienen de gegevensverwerkingen onderzocht te worden die noodzakelijk zijn voor het houden, het beheer, de bewaring en de terbeschikkingstelling van de gegevens van de NABAN databank. De verantwoordelijke of verantwoordelijken (co-verantwoordelijken) voor de verwerking zijn de personen die beschikken over beslissingsbevoegdheid en op zijn minst over intellectuele zeggenschap over deze gegevensverwerkingen. De verantwoordelijke voor de verwerking kan het bepalen van de middelen overlaten aan een onderaannemer voor zover het gaat om technische of organisatorische kwesties. Wat betreft het doeleinde en de wezenlijke elementen² verwerkt de onderaannemer dan de gegevens voor rekening van en uitsluitend volgens de richtlijnen van de verantwoordelijke voor de verwerking.
6. Ieder gebruik van een andere terminologie dan deze die gebruikt wordt in de Privacywet dient te worden vermeden. De verantwoordelijke voor de verwerking van de databank zelf dient te worden aangeduid. Het feit in artikel 3 van het ontwerp van KB een verantwoordelijke voor de verwerking aan te duiden voor "*de verwerkingen van persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de naleving van de bepalingen van dit besluit*" kan tot verwarring leiden. Het is inderdaad mogelijk dat de verantwoordelijke voor de verwerking in het raam van het beheer van de NABAN, genoopt wordt gegevensverwerkingen uit te voeren die niet uitdrukkelijk in het KB worden beschreven. In de plaats daarvan dient de verantwoordelijke voor de verwerking van de NABAN databank expliciet en op ondubbelzinnige wijze te worden aangeduid.
7. Bovendien wordt in het 2de lid van artikel 3 vermeld dat wanneer een verwerking wordt toevertrouwd aan de KFBN (de onderaannemer volgens het Verslag aan de Koning), de verantwoordelijke voor de verwerking de confidentialiteit en de beveiliging van de verwerking op de wijze bepaald in hoofdstuk IV van de privacywet, waarborgt. De Commissie herinnert eraan dat het feit dat een verantwoordelijke voor de verwerking een onderaannemer aanduidt, in geen geval kan impliceren dat hij volledig of gedeeltelijk wordt ontheven van de verantwoordelijkheden die op hem rusten ingevolge de Privacywet, noch van zijn

² Cf. in dit verband het advies 1/2010 van 16 februari 2010 van de werkgroep "artikel 29" voor gegevensbescherming over de begrippen "voor de verwerking verantwoordelijke" en "verwerker" beschikbaar op de website van de Groep 29 op volgend adres http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2010/wp169_nl.pdf

strafrechtelijke verantwoordelijkheid. Artikel 3 2de lid, zoals het thans is opgesteld, leidt in dit opzicht tot verwarring. De Commissie beveelt derhalve aan dit te schrappen temeer daar ingeval van onderaanneming artikel 16 van de Privacywet reeds de relatie tussen de verantwoordelijke voor de verwerking en zijn onderaannemer regelt. De Commissie merkt bovendien op dat zij het niet opportuun acht een onderaannemer aan te duiden in een wettekst aangezien de verantwoordelijke voor de verwerking van onderaannemer moet kunnen veranderen indien hij dit wenselijk acht.

8. Artikel 6 van het ontwerp van KB handelt over de bewaringstermijn van gedematerialiseerde notariële akten in de databank. Er is voorzien dat de akten er onbeperkt zullen bewaard worden zolang ze niet worden overgedragen aan het Rijksarchief. Indien het de bedoeling is van de auteur van het ontwerp van KB om zich te wapenen tegen eventuele technische tekortkomingen van het Rijksarchief lijkt deze bepaling aanvaardbaar. Behoudens de hypothese van een technisch falen zou de bewaringstermijn van de elektronische authentieke akten in de NABAN moeten overeenstemmen met de termijn binnen dewelke de "papierenen" authentieke akten momenteel moeten overgedragen worden aan het archief. Artikel 62 van de Wet Ventôse verplicht inderdaad de notarissen om hun minuten over te dragen aan het Rijksarchief tussen 50 en 75 jaar nadat deze werden opgesteld. Een langere bewaringstermijn lijkt dus niet noodzakelijk voor het verwezenlijken van het doeleinde van de NABAN bedoeld in artikel 2 van het ontwerp van KB. Na verloop van de wettelijke termijn voorzien in artikel 62 van de Wet Ventôse dienen de authentieke akten overgedragen te worden aan het Rijksarchief. Teneinde elke andersluidende interpretatie te vermijden beveelt de Commissie aan dat het Verslag aan de Koning op dit punt zou worden verduidelijkt.
9. Artikel 8 van het ontwerp van KB onderwerpt de gedematerialiseerde notariële akten aan dezelfde bewaringstermijn. De Commissie merkt op dat deze functionele bewaringstermijn hierop niet kan toegepast worden aangezien deze kopieën niet moeten overgedragen worden aan het Rijksarchief. Het zijn immers de minuten van de authentieke akten die moeten overgedragen worden. Bijgevolg dient artikel 8 van het ontwerp van KB aangepast te worden en dient bepaald te worden dat de gedematerialiseerde kopieën van notariële akten uit de NABAN dienen gehaald te worden na dezelfde termijn dan deze die bepaald is voor elektronische authentieke akten. Bovendien dienen, zoals artikel 13 § 3 van de Wet Ventôse voorziet, eveneens de modaliteiten en de bewaringstermijn bepaald te worden voor de authentieke papieren akten. Onderhavig ontwerp van KB schijnt in dit opzicht een lacune te vertonen.

10. Artikel 9 bepaalt de lijst met metagegevens (identificatiegegevens betreffende de notariële akten die opgenomen zijn in NABAN) die gebruikt zullen worden voor de opzoeken en raadplegingen in de NABAN databank alsook als instrument door de notarissen voor het dagelijks beheer van hun dossiers. Deze gegevens zijn de volgende: naam, voornamen, en identificatienummer van de natuurlijke bij de akte betrokken personen, naam of benaming van de bij de notariële akte betrokken rechtspersonen en hun rechtsvorm, datum en het repertoriumnummer van de akte, aard van de akte, naam en standplaats van de instrumenterende notaris, naam en standplaats van andere notarissen die in de akte tussenkomen. Deze gegevens zullen door de instrumenterende notaris moeten meegedeeld worden op het ogenblik van de neerlegging en de opname in de NABAN databank. In plaats van een minimale indicatieve lijst van gegevens te bepalen dient een exacte lijst van bedoelde gegevens vastgesteld te worden. Bijgevolg beveelt de Commissie aan dat de woorden "ten minste" in artikel 9, 2de lid zouden geschrapt worden en dat de exhaustieve lijst met metagegevens zou opgenomen worden in artikel 9 van het ontwerp van KB.
11. De Commissie neemt er akte van dat het identificatienummer van het Rijksregister één van de metagegevens zal vormen die opgenomen worden in de NABAN. Zij herinnert eraan dat dit nummer niet gebruikt mag worden zonder machtiging door het Sectoraal comité voor het Rijksregister. Hiertoe zal de Nationale Kamer van Notarissen een aanvraag moeten indienen bij het Comité.
12. Artikel 10 van het ontwerp van KB stelt de bewaringstermijn van deze metagegevens gelijk aan deze van de akten waarop zij betrekking hebben, wat gepast lijkt aangezien de metagegevens toelaten opzoeken te verrichten in de NABAN.
13. Artikel 11, §1 en 2 verleent aan de betrokkenen de mogelijkheid mededeling te vragen van de hen betreffende gegevens bedoeld in artikel 9 alsook de verbetering ervan. Gelet op het overtollig karakter hiervan in het licht van de artikelen 10 en 12 van de Privacywet, beveelt de Commissie aan deze bepaling te schrappen.
14. Uit artikel 11, § 3 blijkt dat naast de personen die betrokken zijn bij een akte, uitsluitend de notarissen betrokken bij de akte, hun medewerkers en het technisch personeel van de NABAN toegang zullen hebben tot de identificatiegegevens betreffende de akte. In het raam van het dagelijks beheer van hun dossiers door de notarissen of in het raam van het onderhoud en het beheer van de NABAN door het hiertoe aangewezen personeel lijkt een dergelijke toegang gepast. In artikel 11, § 3 1ste en 2de lid dient niettemin te worden

verduidelijkt dat deze toegangen enkel toelaatbaar zijn indien zij strikt noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de functie.

15. De Commissie beveelt aan dat aan de burgers de mogelijkheid zou worden geboden om gratis in de NABAN de akten te raadplegen waarin zij betrokken partij zijn.
16. Artikel 12 van het ontwerp van KB moet opnieuw worden geformuleerd aangezien de formulering "technische informatie die noodzakelijk is voor een controle van de levenscyclus van de gegevens" vaag is en niet veelzeggend. Indien deze woorden niet worden vervangen door een meer typerende uitdrukking, dienen de concreet bedoelde gegevens in het verslag te worden verduidelijkt.
17. De artikelen 13 en volgende van het ontwerp van KB handelen over de toegang tot de akten die bewaard worden in de NABAN.
18. Volgens artikel 14 van het ontwerp van KB zal een akte geraadpleegd kunnen worden door de notarissen die houder zijn van de minuut van de akte, de notarissen die tussenkomen in de akte, hun plaatsvervangers en hun personeelsleden die zij hebben aangeduid voor het raadplegen en het nemen van een kopie van deze akte in de NABAN. In de mate dat zij rechtstreeks betrokken zijn bij de bedoelde akten geeft deze toegang geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen vanwege de Commissie. Artikel 14 § 1, 2de lid zou moeten worden verduidelijkt om de bedoelde toegang exact te bepalen; de formulering "voor de notarissen die houder of bewaarder zijn van hun repertorium" zou vervangen moeten worden door "voor de notarissen die houder of bewaarder zijn van het repertorium waarin de via de NABAN geraadpleegde akte is ingeschreven".
19. De personen die momenteel krachtens artikel 23 van de Wet Ventôse over een toegang tot de notariële akten beschikken zullen eveneens een mogelijke toegang krijgen tot de NABAN. Worden bedoeld "de betrokkenen in hun eigen naam, hun erfgenamen of rechtverkrijgenden" en de personen die over een recht op toegang beschikken "in uitvoering van de wetten en verordeningen op het registratierecht en die betreffende de akten welke openbaar moeten worden gemaakt in de rechtbanken". Het ontwerp van KB regelt de toegang van de eerste categorie personen in artikel 15 en die van de tweede categorie in artikel 17. Teneinde een goede graad van voorzienbaarheid te verlenen aan de toegangen tot de NABAN dienen de categorieën personen die over een toegangsrecht beschikken expliciet te worden vastgesteld in plaats van te verwijzen naar een andere wettekst.

20. Wat de eerste categorie personen betreft (de bij de akte betrokken partijen, hun erfgenamen of rechtverkrijgenden) zou artikel 15 van het ontwerp van KB het onderscheid moeten maken tussen een rechtstreekse toegang via elektronische weg tot de NABAN door de bij de akte betrokken partijen en deze van hun erfgenamen of rechtverkrijgenden (wettelijke vertegenwoordigers van de bij de akte betrokken partijen) in die mate dat in het kader van de procedure voor toegangscontrole een controle van de hoedanigheid slechts noodzakelijk is voor de erfgenamen of rechtverkrijgenden. De identiteitscontrole van een persoon wordt immers enkel vereist, bijvoorbeeld via de authenticatiemodule van de identiteitskaart, om na te gaan of een persoon betrokken partij is bij een akte en dus aanspraak kan maken op raadpleging ervan in de NABAN. Het feit de toegang tussen deze twee categorieën personen op te splitsen zal eveneens toelaten een andere datum van inwerkingtreding te voorzien voor de bepaling die de toegang zal regelen voor de erfgenamen of rechtverkrijgenden aangezien voor deze laatsten een controle van hun hoedanigheid vereist is bovenop hun identiteitscontrole; wat volgens het Verslag aan de Koning op vandaag niet mogelijk is via elektronische weg op een beveiligde manier.
21. Wat de tweede categorie personen betreft die kennis kunnen nemen van een notariële akte, namelijk de ontvangers van de registratie en de griffiers van de Hoven en Rechtbanken, verleent artikel 17 van het ontwerp van KB aan de Nationale kamer van notarissen de bevoegdheid om hiervoor de toegangsmodaliteiten te bepalen in die mate dat, volgens het Verslag aan de Koning, deze elektronische raadpleging op vandaag nog niet actueel is. In deze veronderstelling weerspiegelt het begrip mededeling beter de realiteit in die zin dat het de notarissen zijn die in het raam van hun opdrachten hun akten voorleggen aan de registratiekantoor en aan de griffies. Bovendien, in plaats van de vastlegging van de modaliteiten voor deze mededeling toe te vertrouwen aan de Nationale kamer van Notarissen, behoort dit tot de bevoegdheid van de Koning in uitvoering van artikel 18 van de Wet Ventôse. Indien deze elektronische mededeling thans nog niet kan plaatsvinden wegens technische redenen, dient de inwerkingtreding ervan te worden uitgesteld.
22. Uit de verschillende artikelen van het ontwerp van KB blijkt dat een procedure voor controle op de toegangen tot de NABAN zal voorzien worden en dat de modaliteiten ervan zullen vastgesteld worden door de Nationale kamer van Notarissen. De Commissie beveelt aan dat zou worden verduidelijkt dat de Nationale kamer van Notarissen eveneens over een controlebevoegdheid zal beschikken ten opzichte van haar leden en het personeel aangesteld voor het beheer en het onderhoud van de NABAN teneinde na te gaan of het gebruik dat zij maken van de NABAN conform is aan de Privacywet.

23. Artikel 23 van het ontwerp van KB handelt over de veiligheidsmaatregelen die de bewaring van de akten in de NABAN zullen omkaderen. Gelet op de aard van de akten die bewaard zullen worden in de NABAN, zal de beveiliging van zeer hoog niveau moeten zijn.
24. Artikel 23 § 2, 4° voorziet in een logging van de toegangen. De Commissie beveelt aan hier nog te verduidelijken dat deze registraties niet enkel toegankelijk zullen zijn voor de personen aangeduid door de Nationale Kamer van Notarissen en de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat maar eveneens voor de bevoegde autoriteiten.
25. Artikel 23 § 2, 10° voorziet dat de Nationale Kamer van Notarissen en de Federatie "*de bewaarde gegevens slechts houden of raadplegen in de mate die strikt noodzakelijk is ter vervulling van de opdrachten voorzien door de wetten, de decreten en de ordonnanties en door dit besluit*". De Commissie stelt zich vragen bij de hoedanigheid van de titularis van opdrachten waarnaar deze bepaling verwijst. Bovendien betreft dit soort bepaling veeleer de toegang tot gegevens (reeds geregeld in de artikelen 13 en volgende) dan hun beveiliging. Bijgevolg beveelt de Commissie de schrapping ervan aan.
26. Voor het overige inzake veiligheid verwijst de Commissie naar de referentiemaatregelen die zij heeft opgesteld en die beschikbaar zijn op haar website www.privacycommisison.be.

OM DEZE REDENEN,

Verstrekt de Commissie een gunstig advies over het voorontwerp van koninklijk besluit mits rekening wordt gehouden met haar opmerkingen:

- duidelijke en expliciete bepaling van het doeleinde van de NABAN databank (randnummer 3);
- nauwkeurige bepaling van de verantwoordelijke voor de verwerking (randnummers 4 tot 7);
- verduidelijkingen aan te brengen op het niveau van de bewaringstermijn (randnummers 8 en 9);
- exhaustieve vaststelling van de metagegevens van de NABAN (randnummer 10);
- schrapping van artikel 11, § 1 en 2 (randnummer 13);
- aanpassing van artikel 11 § 3 van het ontwerp zoals gevraagd in randnummer 14;
- verduidelijking van het begrip "technische informatie die noodzakelijk is voor een controle van de levenscyclus van de gegevens" zoals gevraagd in randnummer 16;
- aanpassing van artikel 14 § 1 2de lid van het ontwerp zoals gevraagd in randnummer 18;
- expliciete vaststelling van de categorieën personen met recht op toegang tot de NABAN (randnummer 19);

- vaststelling van de voorwaarden voor mededeling van gedematerialiseerde notariële akten aan de registratie en de griffies (randnummer 21);
- verlening van een controleopdracht op het gebruik van de NABAN aan de Nationale Kamer van notarissen (randnummer 22);
- aanpassing van artikel 23 § 2, 4° zoals gevraagd in randnummer 24;
- schrapping van artikel 23 § 2, 10° (randnummer 25).

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere